

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نخستین وبینار تخصصی

تحلیل برخی از مفاهیم و ایده‌های اصلی داستان

الفی با رویکرد روانشناسی

دانشگاه گیلان
مرکز پژوهش و مطالعات تخصصی
سال تأسیس ۱۳۵۸

گروه تخصصی
آموزش تفکر به کودکان

برنامه درسی فلسفه_ برای_ کودکان دارای مبانی، اهداف و ابعاد مختلفی است که کسب دانش نظری در هر یک از آنها ضرورتی اجتناب ناپذیر است. این برنامه دارای سه مبنای فلسفه، روانشناسی و تعلیم و تربیت است. محتوای آموزشی این برنامه توسط لیپین در قالب روایت داستانی براساس این مبانی و با هدف رشد فردی و میان فردی در ابعاد مختلف شناختی، اجتماعی، روانی_عاطفی، اعتماد_به_نفس و ... تدوین گردیده است و آشنایی تسهیلگر با هر یک از آنها می تواند در ارتقا کیفیت برنامه و در نتیجه رشد مطلوب کودکان مؤثر باشد.

داستان فلسفی

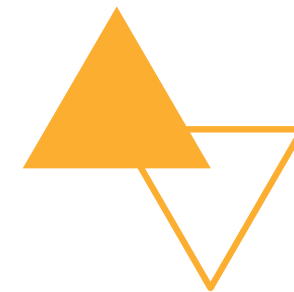
شارپ در تعریف داستان فلسفی می‌گوید: داستان فلسفی

کوششی است که کودکان را به کندوکاو در مورد مفاهیم و

شیوه‌های فلسفی ترغیب می‌کند.

دو سؤال اساسی که بعد از خواندن داستان

تسهیلگر از کودکان می پرسد:

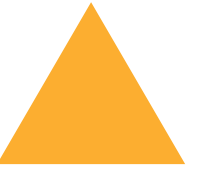

- **آیا در این متن چیز مبهمی برای شما وجود دارد؟**
- **آیا می توانید احساس خودتان را در قالب یک پرسش بیان کنید؟**

نام

**عوامل متعددی در شکل‌گیری شخصیت، آینده
اجتماعی و زندگی افراد تأثیرگذار است. نام یکی از
فاکتورهای مسلم تأثیرگذار در شکل‌گیری شخصیت
است.**

نامی که برای فرد انتخاب می‌شود بهتر است این ویژگیها را داشته باشد: خوش آوا بودن، ایجاد حس خوب، تناسب با فرهنگ جامعه، تداعی‌گر حس مثبت و مشخص بودن جنسیت

در حقیقت نام باید معقول باشد و بار معنایی مثبت داشته و تداعی‌گر مفاهیم منفی نباشد.

هیجانان

هیجانان نشانه‌هایی هستند که به فرد کمک می‌کنند که به افکاری

که در مغز اتفاق می‌افتد پاسخ دهد مثلاً غم به ما کمک می‌کند که

در زمان فقدان و مشکلات، راهکار کناره‌گیری را برگزینیم.

هر یک از هیجان‌ات اهمیّت و نقش مهمی در زندگی دارند و

کارکرد خاصی برای هر یک وجود دارد.

هیجانان از لحاظ میزان خوشایندی یا ناخوشایندی

به دو دسته تقسیم می‌شوند هیجانان مثبت و منفی.

اضطراب

اضطراب پاسخ هیجانی پیچیده‌ای است که دارای

مؤلفه‌های شناختی، فیزیولوژیک و حرکتی است.

نگرانی

نگرانی افکار و تصورات ما در رابطه با پیامدهای منفی یا

تهدیدآمیز است.

این افکار و تصورات می‌توانند عذاب‌آور باشند.

کنترل این افکار و تصورات سخت است.

**نگرانی یکی از حالات دستگاه هشدارشناختی است
که ما را وادار می‌کند خطرات آتی را پیش‌بینی کنیم.**

ترس

ترس یکی از حالات هیجانی است که هنگام خطر فرد را وادار به

فرار یا دفاع و یا نگرانی و دلواپسی می‌کند.

ترس آگاهی از دیدگاه فلسفی مؤلفه‌ای است که فرد را وادار به

ایستادن و پافشاری کردن و یا رویارو شدن می‌کند.

ترس یکی از حالات دستگاه هشدار زیست‌شناختی است.

راز و رازداری

**هر انسانی در زندگی فردی و اجتماعی خودش خواه ناخواه
اسرار مگویی دارد که بایستی در نگهداری آن کوشا باشد.**

رازداری از ویژگی‌های مثبت شخصیتی است ولی باید به موقع و بر

اساس عقل و منطق از آن استفاده شود.

رازداری‌هایی که بیشتر به معنای پنهان‌کاری و فریب دیگران است،

رازداری محسوب نمی‌شود.

راز افکار پنهان شده فرد است.

خجالت

خجالت و کمرویی یک عاطفه اجتماعی است

که در شخص ظاهر می شود.

خجالت یک حالت روانی است که فرد در بیان احساسات و خواسته‌های

خود در بعضی از جمع‌ها دچار ترس و عدم تعادل روانی و جسمانی می‌گردد.

از نگاه رفتارشناسی اصلی‌ترین علل کمرویی و خجالت: احساس حقارت (تحقیر،
تنبیه و توهین در دوران کودکی) ضعف خودباوری و خودآگاهی، خود را ناچیز
شمردن در مقایسه با دیگران، وحشت و عدم توانایی در تطبیق با محیط و ضعف
مهارت برقراری رابطه اجتماعی است.

تنهایی

تنهایی پاسخی پیچیده و عمدتاً ناخوشایند به انزوا و یا کمبود هم صحبتی است.

این پاسخ معمولاً شامل احساس اضطراب از کمبود ارتباط و اشتراک با دیگران است که از گذشته شروع شده و تا آینده ادامه خواهد داشت.

تنهایی می‌تواند حاصل عوامل مختلفی چون

عوامل اجتماعی، ذهنی و احساسی باشد.

با سپاس از توجه شما